

"Şu Arabiyyü'l-ibare, iki mezheb-i bâtılın reddine işarettir." Buradaki iki batıl mezhep hangileridir?

Arabiyyü'l-ibarenin meali:

"Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyânı öğretene and olsun ki, beşîr ve nezîr olan zatın bakışı ve her şeyi inceden inceye tetkik eden basireti, hakikati hayale karıştırmak veya benzetmekten yüce, dakik ve parlaktır; hak olan mesleği ise, insanları aldatmak veya yanıltmaktan müstağni, münezzehtir ve yücedir."

"Şu Arabiyyü'l-ibare, iki mezheb-i bâtılın reddine işarettir."(1)

"**Beşir**" müjdeleyici anlamına gelirken, "**nezir**" ise korkutan sakındıran anlamına geliyor. **Beşir**de ümit ve şefkat **nezir**de ise ceza ve celal manası hükmediyor. İslam tarihinde beşir manasına yüklenip neziri inkâr eden mezhep olduğu gibi, nezir manasına yüklenip beşiri inkâr eden mezhep de vardır.

Beşir manasına yüklenen batıl mezhep **Mürctie** mezhebidir ki bunlar günahın cezasını inkâr ediyorlar.

Mürctie ekolünün temel esası kısaca; iman ile günahın zarar vermeyeceği, küfür ile de sevabın fayda vermeyeceğidir. Bu şu manaya gelir; eğer kişi İslam dinini benimsemiş ve bu dine bir kez inanmış ise, İslam dininin kurallarına karşı gelmesi önemli değildir. İnanıldığı için davranışları, kötü veya günah bile olsa, o kişi bu davranışları için (İslam dininin esaslarından olan) ahiret hayatında bir ceza almayacaktır.

Aynı şekilde, **Mürctie mezhebine göre**, eğer kişi İslam dinine inanmıyorsa, inancı gerçek değilse, davranışları ne kadar iyi olursa olsun, bu iyilikleri kişiye fayda etmez ve kişi ahiret hayatında cezalandırılır, azap çeker.

Mürctie mezhebinin "*iman etmiş kişiye günahları zarar vermez*" düşüncesi Ehl-i sünnet'in temel görüşlerine terstir. Bu nedenle Ehl-i sünnet'e bağlı alimler Mürctie'yi ikiye ayırır: **Sünni Mürctie ve Bid'atçı Mürctie**.

Bu âlimler, "**Sünni Mürctie**" ile Ehl-i sünnet'in esaslarına bağlı kalan, günah işleyen iman etmiş kişinin İslam dinine göre ahirette günahı karşılığında cezalandırılacağına inanan Mürctie mezhebi mensuplarını kastederler. Bu grubu çoğunlukla Ehl-i

sünnet içinde sayarlar ve Mürcie olarak adlandırmazlar.

Diğer grup olan "**Bidatçı Mürcie**"yi ise, iman etmiş kişiye günah işlemeyeceği fikirleri yüzünden tenkit eder ve genellikle Mürcie ismi ile bu grubu kastederler.

Nezir manasını ifrata götürüp en küçük bir günaha bile küfür diyenler de **Hariciler** ve **Mutezile**'nin bazı müfrit kollarıdır. Bu mezheplerin batıl fikirleri "[İstiaze Risalesi](#)" nde izah edildiği için tafsilatına girmiyoruz.

(1) bk. [Muhakemat, Üçüncü Makale, Mukaddeme.](#)